ÚVOD DO ŠTÚDIA KOMUNIKÁCIE A MÉDIÍ

doc. Mgr. Michal Bočák, PhD.
Mgr. Jozef Mergeš, PhD., univ. doc.

základné informácie o predmete	
kód predmetu	1ISMKm/USKOM/22
akademický rok	2026/2027
študijný program	mediálne štúdiá
stupeň štúdia	bakalársky
zaradenie v OŠP	1. semester
záväznosť predmetu	povinný; profilový predmet
rozsah výučby	2 P + 1 S týždenne
spôsob hodnotenia	priebežné hodnotenie
počet kreditov	4

Rámcové informácie o predmete sú zverejnené v informačnom liste dostupnom cez verejný portál akademického systému MAIS – sekcia Študijné programy (detail príslušného predmetu po výbere ŠP).

PODMIENKY NA ABSOLVOVANIE PREDMETU

Predmet je hodnotený priebežne. Podmienkou absolvovania predmetu je pravidelná účasť na výučbe. Do hodnotenia sa započítava plnenie nasledujúcich kritérií:

1. vypracovanie seminárnej práce a jej odovzdanie v stanovenom termíne,
2. priebežný test zameraný na terminológiu (približne v polovici semestra – termín bude dohodnutý),
3. záverečný test (študent/ka musí absolvovať záverečný test úspešne, t. j. získať min. 50 % bodov).

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení uvedených kritérií.

Informácie o konkrétnych úlohách, termínoch hodnotení a pod. budú priebežne spresňované na výučbe. Inštrukcie k seminárnej práci budú zverejnené v samostatnom dokumente v MS Teams.

ÚČASŤ NA VÝUČBE

Účasť na výučbe je jedným z kľúčových faktorov úspešného absolvovania predmetu. Možno využiť tri (3) ospravedlnené absencie na prednáške a tri (3) na seminári. Po prekročení uvedeného počtu absencií nie je možné predmet absolvovať, takže sa odporúča šetriť si možné absencie pre prípad reálnej potreby. Pri neúčasti na čiastkovom hodnotení (esej a pod.) je študent/ka povinný/á neodkladne, najneskôr v poslednom týždni výučby absolvovať náhradný termín hodnotenia (dohodnutie termínu iniciuje študent/ka); inak bude za príslušné čiastkové hodnotenie udelená známka FX.

Pri výskyte závažnejších zdravotných problémov či obdobných nepriaznivých okolností treba podľa možnosti čo najskôr informovať vyučujúcich a dohodnúť sa na ďalšom postupe. Neskoršie príchody na vyučovanie a skoršie odchody z neho môžu vyučujúci hodnotiť ako absenciu na danom termíne výučby.

PRIPRAVENOSŤ A PARTICIPÁCIA

Podstatným faktorom úspešného absolvovania predmetu je dôkladná priebežná príprava. S požadovanými (aj ďalšími s témou súvisiacimi) zdrojmi sa treba oboznámiť vopred (pred vyučovaním). Príprava sa riadi rámcovou náplňou stretnutí a priebežnými spresňujúcimi pokynmi.

ŠTUDIJNÉ MATERIÁLY

Študijné texty nemusia vždy pokrývať témy stretnutí kompletne; očakáva sa aj príprava s pomocou doplnkových zdrojov. Odporúča sa hľadať vysvetľujúce a doplňujúce informácie v ďalších knihách, časopisoch a na webe (so zameraním sa na odborné zdroje).

Vybrané študijné materiály (časti najmä ťažšie dostupných textov) môžu byť študentom/kám poskytnuté vyučujúcimi. Ak sa tak stane, vyučujúci poskytujú akékoľvek materiály výhradne na individuálne študijné účely a neručia za ich prípadné ďalšie zverejnenie/rozširovanie študentmi/kami.

ĎALŠIE UPOZORNENIA A INFORMÁCIE

Pri vstupe do vyučovacej miestnosti sa odporúča vypnúť si zvuky (aj vibračné zvonenie) mobilného telefónu. Štúdium si vyžaduje sústredenie pozornosti, študent/ka sa počas hodiny nemá venovať inej činnosti (esemesky, internet, príprava na iné hodiny a pod.). Zhotovovať akékoľvek záznamy (zvukové, fotografické, audiovizuálne) je na Prešovskej univerzite v Prešove bez predchádzajúceho súhlasu vyučujúceho zakázané. Pri nedodržaní týchto podmienok môže byť študent/ka vyzvaný/á, aby učebňu opustil/a; vylúčenie z hodiny z tohto dôvodu sa započíta ako absencia. Študent/ka má nárok na krátke opustenie vyučovacích priestorov (WC, užitie lieku a pod.) bez opýtania.

Ak jestvujú či sa objavia závažné okolnosti, ktoré bránia venovať sa štúdiu v plnej miere, vyučujúceho o nich možno bez obáv informovať. Situácii možno po vzájomnej dohode prispôsobiť charakter prípravy.

Vyučujúci informuje o nasledujúcich témach prednášok a seminárov študijnú skupinu priebežne. Komplexné informácie o vypracovaní seminárnej práce poskytne vyučujúci študentom/kám v osobitnom súbore.

V prípade uzatvorenia dohody o náhradnom plnení povinností je povinná účasť na minimálne 50 % výučby. Ďalšie podmienky sú stanovené v dohode o NPP.

RÁMCOVÁ NÁPLŇ STRETNUTÍ

Obsah prednášok je rámcovo stanovený informačným listom predmetu. Rozloženie nasledujúcich tém do týždňov výučby sa pružne vyvíja v závislosti od prebraného učiva, pričom vyučujúci s predstihom oboznamujú študentov/ky s obsahom nasledujúcich stretnutí.

- Komunikácia: definície; transmisívne a rituálové poňatie (James Carey); komunikácia ako sociálna interakcia, typológia interakcií (John Thompson).
- Médium a mediácia: definície; masová, masmediálna, mediálna komunikácia; roviny komunikácie.
- Kategorizácia médií: možnosti triedenia médií a ich vzájomné vzťahy.
- Kultúra: antropologické a axiologické chápanie, dôsledky pre štúdium médií.
- Semiotický prístup ku komunikácii: znak, semiotický trojuholník, základné semiotické pojmy.
- Mediálna produkcia: mediálne podniky a ich fungovanie – organizácia práce a tvorivé postupy.
- Publikum v mediálnej komunikácii: definície, vývoj, základná typológia, otázka aktivity.
- Základné analytické koncepty skúmania mediálnych textov: naratív, žáner. Charakteristické črty mediálnych produktov (schematickosť, konvenčnosť, serialita).
- Percepcia audiovizuálnych mediálnych obsahov: obraz, záber, mizanscéna, strih, zvuk.
- Fiction a non-fiction narácia v médiách.
- Žurnalistika: definícia, skúmanie, vzťah k (mas-)mediálnej komunikácii.
- Skúmanie komunikácie a médií: základný historický prehľad. Mediálne štúdiá ako vedný a študijný odbor.

ODPORÚČANÉ ŠTUDIJNÉ ZDROJE

- BERGER, A. A., 1997. *Narratives in Popular Culture, Media and Everyday Life*. Sage Publications.
- BOČÁK, M., 2006. Vývinové paralely komunikačných a mediálnych štúdií. In: S. Magál a M. Mistrík, eds. *Masmediálna komunikácia v interdisciplinárnom výskume*. Trnava: FMK UCM, s. 235-237. Dostupné z: https://michalbocak.weebly.com/uploads/2/8/1/2/2812791/bocak_komunikacne_medialne_studia_2006.pdf
- **BOČÁK, M., 2022. Komunikácia. In: D. Slančová, S. Spáčilová, M. Bočák, M. Bodnárová, M. Gavurová, J. Kičura Sokolová, J. Klingová, J. Mergeš a A. Timková Lazurová. *Úvod do štúdia interaktívnej štylistiky (I)*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 25-47. Dostupné z: https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Slancova6**
- BOČÁK, M., B. GARBEROVÁ, R. GREGOVÁ, B. MOCHŇACKÁ, P. OBORNÍK, J. RUSNÁK, J. S. SABOL a V. SMOLÁKOVÁ, 2010. *Texty elektronických médií: Stručný výkladový slovník*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove.
- BORDWELL, D. a K. THOMPSONOVÁ, 2012. *Umění filmu – Úvod do studia formy a stylu*. Praha: Akademie múzických umění v Praze.
- **BURTON, G. a J. JIRÁK, 2003. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal.**
- FISKE, J., 1990. *Introduction to Communication Studies*. 2. vyd. New York: Routledge.
- JIRÁK, J. a B. KÖPPLOVÁ, 2009. *Masová média*. Praha: Portál.
- JIRÁK, J. a B. KÖPPLOVÁ, 2003. *Média a společnost: Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Praha: Portál.
- ORLEBAR, J., 2012. *Kniha o televizi*. Praha: Akademie múzických umění.
- **REIFOVÁ, I. et al., 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál.**
- ŠVEC, Š., 2011. *Gramatika filmového jazyka: Výklad základných pojmov.* Bratislava: VŠMU.
- THOMPSON, J. B., 2004. *Média a modernita: Sociální teorie médií*. Praha: Karolinum.
- TRAMPOTA, T. a M. VOJTĚCHOVSKÁ, 2010. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál.
- TUROW, J., 2009. *Media Today: An Introduction to Mass Communication*. 3. vyd. New York – London: Routledge.
- VOLEK, J., 2003. Mediální studia mezi kritikou ideologie a kritikou informace. In: J. VOLEK a P. BINKOVÁ, eds. *Média a realita 04: Sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. Brno: Masarykova univerzita, s. 11-33.

kontakt	web	konzultácie
pozri stránku inštitútu	michalbocak.weebly.com	pozri stránku inštitútu